

rod je to Božji koji bi morao lomiti taj Kruh života, koji vidi i svaki dan omastiti Krvlju prste i korporal, jer su između onih, kojih su tvrda srca i sluha, koji su ostavili Krista iako zapečaćeni njegovim neizbrisivim karakterom, — i izdaju Ga pred stadem čiji su postali bijedni najamnici.

Danas svi imamo potrebu opetovati: »Gospodine, kome ćemo ići? Tvoje su riječi — od života vječnoga...«

Ono što tjeskobno tražimo bez da nađemo: zarinemo kirurški nožić u čeliju, i promatramo njezine vidove i najskrovitije pojave, i hoćemo stići bijednim očima nas smrtnih ljudi do one božanske iskre, koja neumoljivo izmiče; buncamo o dragocjenim eksperimentima s epruvetom — ali otajstvo nam izmiče...

U Tvojim je riječima, o Gospodine, rješenje u vjeri, koje se svaki dan odričemo, gubeći se po bijednim stazama svijeta, hodamo ugašenim svjetлом u duši, u tjeskobi smrti koja nadolazi svaki čas da otvorí jednu svjetlu vječnost ili da nas strovali u ponor »druge smrti«!

(Prema Franc. Maria Rodinò, (L. Oss. R. 5. III 71. Nro 53/71).

Priredio fra Krsto Kržanić

OB SLOVENSKI IZDAJI HOLANDSKEGA KATEKIZMA

Holandski katekizam je povsod po svetu zbudil veliko pozornost. Holandski katekizam je za nas v pravem pomenu resnična novost. Posebna odlika tega katekizma je sodobno osvetljevanje človeškega bivanja na zemlji. O tej odliki katekizma ne moremo dvomiti. Lepo je o tem pisal profesor Dr. Valter Dermota v »Cerkvi v sedanjem svetu«, štev. 3—4, leta 1972. V tem spisu razлага nove vidike pod katerimi bomo prav razumeli ta sodobni katekizem. Vse je to prav, a zaključek njegovega spisa me je kljub temu razočaral. Meni namreč, da Slovenci večinoma še nismo dozreli za tak katekizem in da bo potemtakem vpliv katekizma na slovensko versko občestvo temu primerno pičel. Nizozemci pa da so v tem oziru veliko bolj versko zreli. Vprašujem se, ali je to tudi res, ali pa je to kar tako zapisana trditev, ki pa je brez zadostne osnove? Mar so bili naši duhovniki v preteklosti slabši od nizozemskih, ali pa je naše ljudstvo manjvredan narod, ki se ne bi zlepa dvignilo do take ravni verske zrelosti. Zgodovina pa nam jasno priča, da naša duhovština v preteklost ni zaostajala za duhovniki na Zahodu. Bili so povprečno dobro izobraženi in vsestransko dejavni tudi na družbenem področju, veliko bolj kot smo mi to danes, ko so nas razmere potisnile na isključno versko področje. Na Nizozemskem pa je bil razvoj povsem drugačen. Ta majhna dežala je imela dolga stoletja v posesti obširne in bogate kolonije predvsem v Aziji iz katerih je črpala bogastvo in zato ni nič čudnega, da je ta dežala po standardu na vrhu lestvice v Evropi. Te kolonije so izgubili šele po drugi svetovni vojni. Tega vsega mi Slovenci nismo imeli, in zato tudi danes kljub izredni delavnosti našega ljudstva takega standarda ne premoremo. Tudi

nam ni treba za to žalovati, kajti postal je očitno, da je pri Holandcih prav ta standard postal zanje poguben, vsaj kar zadeva krščansko življenje in vero ljudskih množic.

Holandski katekizam ima poleg svojih odlik tudi nekatere hibe ki jih moramo poznati, če ga hočemo komu priporučiti. Najbolje je res najprej prebrati dodatek, ki je povzet po francoskem teologu Charlesu Ehlingerju. Tako bomo postali pozorni na sporna mesta. Toda v tem dodatku vendarle nisem našel zadostnega pojasnila glede na novo gledanje na smrt, kakor je zraženo v katekizmu. To je vsekakor pomanjkljivost. Le nekaj malega piše o tem tam kjer je govora o prihodnjem življenju. V Holandskem katekizmu pa beremo: »Smrt je temeljita. Ne umirajo samo roke, noge, trup in glava. Ne, celoten zemeljski človek zapade smrti. V tem imajo prav tisti, ki ne priznavajo posmrtnega življenja: umreti pomeni konec celoznega človeka, kakršnega smo poznali;« (H. K. stran 485). Prav tako beremo par stranic naprej: »Biblijска govorica ne pozna nikakšne netelesne človeške duše.« (H. K. stran 488) Kako naj potem razumemo Kristusa, ki je dejal: »Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi.« Martini tu Kristus govoril o duši, ki je nekaj drugega kot je telo? Če bi kdo nasprotno tvrdil bi to moral najprej dokazati. Toda iz evangeliјev se to ne da dokazati. Res pa je, da je starozavezni nauk veliko bolj nejasen, toda tudi tam najdemo vero v življenje duš, ki so v šeoli, sicer tudi ne bi Juda Makabejec ukazal daritve za padle vojake, ki so se bili pregrešili proti Mojzesovi postavi.

Prav tako jasno govori Kristus o duši kot o nečem od telesa različnem, v priliki o bogatinu, ki si je postavil nove žitnice. Angel mu govoril: »Še to noč bodo terjali od tebe twojo dušo, in kar si zbral čigavo bo?«

Kakor torej vidimo ima holandski katekizem tudi svoje hibe, ki jih ne gre podcenjevati. Verski nauk moramo ohraniti celoten in nepotvorjen kot ga je doslej Cerkev učila in razlagala. V bitnih stvareh ni nobenega popuščanja, kajti sicer bi celoten nauk Cerkeve trpel. Ta nauk je namreč ena sam nedeljiva celota.

Vilko Šolinc

ŠTO ZNAČI »ODGOVOR NA PRIGOVOR«?

Moglo bi se Šolinca ostaviti u njegovu privatnom mišljenju da je moje »objašnjenje« njegova članka 'Narod Božji i autoritet biskupa' »iz više razloga pogrešno« (Sl. Božja, 1973, XIII-2,178), kad on ne bi pretendirao da se to njegovo mišljenje prihvati ne samo bez razlogâ nego i protiv njih. Zato, evo još jednom tih njegovih tvrdnja.

Najprije, on je zamjerio izjavi u Dokumentu naših biskupa, gdje se kaže : »Tim Duhom obdaren je svaki vjernik, i zbog toga je cijela Crkva kao narod Božji kraljevski, svećenički i proročki narod«, pa se usprotivio primjedbom: »Ali se ovdje ništa ne objašnjava da se **taj duh** (potcr. Rupčić) ne daje svima u **jednakoj mjeri** (potcr. R.). Sl. Božja, XII-2,131. Ja sam na to odgovorio: »Dokumenat govori o Duhu Svetomu, božanskoj osobi, i to nije« **taj duh** o kojemu govori Šolinc. Duh Sveti ne može se davati